

Programtervező informatikus (BSc) szak záróvizsga 2021

1. tétel

a) Bevezetés az informatikába: Az információ fogalma, mérése, útja. Entrópia. Kódolással kapcsolatos alapfogalmak. Kódolási eljárások, hatások. A gépi információ (adat, utasítás) ábrázolása, számábrázolás (fix- és lebegőpontos), karakterkódolás.

b) Az informatika logikai alapjai: Elsőrendű logika szintaxisa és szemantikája. Normálformák elsőrendű logikában, CNF-re hozás algoritmusai, Skolemizáció. Rezolúció elsőrendű logikában, unifikáció. Lineáris és SLD rezolúció. Prolog alapok.

2. tétel

a) Magasszintű programozási nyelvek I: Tömbök és listák. Rekordok, class és struct. Felsorolásos típusok. Metódusok. Paraméterátadás módjai, változó paraméterszám. Programozási nyelvek fordítási és futtatási megoldásai. .NET keretrendszer felépítése, más programozási nyelvek és keretrendszerek.

b) Adatszerkezetek és algoritmusok: Algoritmus fogalma, tulajdonságai, megadásának módjai, eszközei, a strukturált algoritmus szerkezete. Programozási tételek: sorozathoz elemi értéket, sorozathoz sorozatot és több sorozathoz egy sorozatot rendelő (kiválogatások, rendező algoritmusok és hatékonyságuk, visszalépéses keresés) algoritmusok. Elemi algoritmusok alkalmazása, a halmaz adatszerkezet különböző konstrukciói (elemek rendezetlen, rendezett sorozatban, karakterisztikus függvény szerepe).

3. tétel

a) Adatbázisrendszerek I: Hierarchikus, hálós és relációs modellek. Kulcsok a relációs modellben. Kapcsolatok: egy-egy típusú, egy-sok típusú, sok-sok típusú. Anomáliák. Funkcionális függőségek, tranzitivitás. Normálformák.

b) Adatszerkezetek és algoritmusok: Algoritmus hatékonyságát befolyásoló algoritmizálási és adatkonstrukciós szempontok. Dinamikus adatszerkezetek (verem, sor, lista, hash-tábla) kezelésének modellje, a kapcsolódó adatszerkezetek implementációi, műveletei és alkalmazásai. Kereső algoritmusok és hatékonyságuk. Programozási tételek értelmezése különböző homogén adatszerkezetek esetében. Rekurzió: rekurzió és iteráció, a fa adatszerkezet és műveletei.

4. tétel

a) Magasszintű programozási nyelvek I: Alaptípusok, változók, konstansok, literálok. Operátorok. Szelekciós vezérlési szerkezetek. Ciklusok. Érték- és referenciatípusok memóriamenedzsmentje, stack és heap. Változók hatásköre és élettartama. Programozási nyelvek generációi, imperatív és deklaratív nyelvek.

b) Operációs rendszerek: Az operációs rendszer fogalmai, kernel, processz stb. A virtualizáció. Az operációs rendszerek fájl- és könyvtárkezelése, fájlrendszerek. Diszk kezelés, RAID tömbök. Átírányítások és szűrők. Jogosultsági rendszerek: működés, azonosságok és különbségek az egyes rendszerekben. Processz kezelés. Szignálok és kezelésük. Adatmentés és archiválás módszerei és eszközei. Shell-scriptek.

5. tétel

a) Magasszintű programozási nyelvek II: Az OOP alapelvei, alapfogalmai. Mezők, metódusok, property-k, adatrejtés. Konténerosztályok használata és indexelők. Osztályszint és példányszint. Névterek. Bővítő metódusok. Operator overloading.

b) Architektúrák: A cache használat. Lokalitási elvek ismertetése. A memória hierarchia szintjeinek összehasonlítása, a cache(ek) helye a szintek között. Felépítése, az elérési változatok. Címbiték számának meghatározása az elérési módoktól függően. Visszaírási módok. A dirty és valid flag-ek szerepe.

6. tétel

a) Numerikus matematika: Hibák típusa, hibaterjedés. Nemlineáris egyenletek megoldása. Numerikus integrálás. Lineáris egyenletrendszerek megoldása. Függvénykiértékelés. Interpoláció. Legkisebb négyzetek módszere.

b) Operációs rendszerek: Az operációs rendszerek funkciói, alapfogalmai. A virtualizáció. Processz kezelés, fájlrendszerek és szolgáltatásaik, hibatűrő diszk rendszerek. Jogosultsági rendszerek az operációs rendszerekben.

7. tétel

a) Magasszintű programozási nyelvek II: Öröklődés. Korai kötés, késői kötés. Konstruktork, konstruktorhívási lánc, osztályszintű konstruktor. Típuskompatibilitás, object osztály. Lepecsételt osztályok és statikus osztályok.

b) Adatbázisrendszerek I.: SQL nyelv. Relációsémák definiálása. Indexek. Táblák módosítása. SELECT parancs. Beágyazott lekérdezések. Több táblára vonatkozó lekérdezések. Privilégiumok. Szerepkörök. Tranzakció kezelés, ROLLBACK, COMMIT.

8. tétel

a) Magasszintű programozási nyelvek II: Absztrakt metódusok és osztályok. Interface-ek, többszörös öröklődés. Kivételkezelés filozófiája és megvalósítása. Generikusok használata és készítése. Delegate-ek és események. Lambda kifejezések.

b) Fordítóprogramok: A fordítóprogramok alapjai, lexikális elemzés, és a reguláris nyelvek, szintaktikai elemzők (Rekurzív leszállás módszere, LR(k), LL(k) elemzők táblázatos elemzők működése), szemantikai elemzés kérdései. A program fordítás lépései.

9. tétel

a) Formális nyelvek: Ábécék, szavak, formális nyelvek. Műveletek szavakkal és nyelvekkel. Szintaxis-leíró eszközök. Generatív grammatikák, Chomsky-féle osztályozás. Levezetési fák, elemzési stratégiák. A véges és a verem-automaták, a Turing gépek és változataik ismertetése. A delta leképezés tulajdonságai, megadási módjai a különböző automaták esetén. Az automaták és a grammatikák kapcsolata.

b) A rendszerfejlesztés technológiája: Szoftver életciklus. Tervezés, implementáció, tesztelés iterációk. Rendszerfejlesztés eszközei, feladatkövetés, verziókövetés. Tesztelési technikák, tesztelés szintjei.

10. tétel

a) Hálózati architektúrák és protokollok: Csomagkapcsolt hálózatok működése, az OSI és TCP/IP modell összehasonlítása, forgalomirányítási és IP címzési alapok - Kapcsolódó protokollok: TCP, UDP, ICMP, DNS.

b) Szolgáltatás orientált programozás: Az RPC architektúrája, működési elve, jellemzői. A Google RPC működési elve, jellemzői. A protocol buffers szerepe a gRPC-ben. A WEB, egyrétegű, kliens-szerver modell, többretegű alkalmazások, vastag és vékony kliensek, elosztott rendszerek jellemzői. A REST tulajdonságai. A web service jellemzői. A WCF architektúrája, az ASMX és a WCF közötti eltérések.

11. tétel

a) **A rendszerfejlesztés technológiája:** Az életciklus dokumentumai. Módszertanok. Hagyományos és agilis fejlesztés összehasonlítása. Prototípus alapú megközelítés. Scrum. Extrém programozás. Kockázatmenedzsment.

b) **Az informatika logikai alapjai:** Nulladrendű logika szintaxisa és szemantikája. Igazságtábla. Normálformák nulladrendű logikában, CNF-re hozás algoritmus, Tseitin transzformáció és Plaisted-Greenbaum kódolás. Rezolúció nulladrendű logikában. SAT, DPLL és DIMACS. SMT és SMT-LIB.

Adatbázis rendszerek üzemeltetése, fejlesztése specializáció

12. tétel

a) **Adatbázisrendszerek II.:** A PL/SQL alapjai: típusok, változók, konstansok, vezérlési szerkezetek. SQL utasítások elhelyezésének és használatának lehetőségei a PL/SQL-ben. A PL/SQL program felépítése. Blokkok és alprogramok. Tárolt eljárások, tárolt függvények összehasonlítása, csomagok készítésének célja és lehetőségei. A tárolt alprogramok paraméterezési lehetőségei, az egyes lehetőségek jellemzői. Kivételek kezelés PL/SQL-ben.

b) **Adatbázisrendszerek megvalósítása I.:** Konkurenciavezérlés. Ütemezések és tulajdonságaik. Konfliktus-sorbarendezhetőség, megelőzési gráfok. Zárolási technikák. Kétfázisú zárolás. Különböző zármódok, kompatibilitási mátrix. Zártábla. A zárolási ütemező működése. Figyelmeztető protokoll. Faprotokoll. Az időbélyegzésen alapuló ütemező működése. Többváltozatú időbélyegzők. Az érvényesítésen alapuló ütemező működése. A piszkos adatok problémája. Nézet-sorbarendezhetőség. Holtpontkezelés. Osztott adatbázisok, osztott véglegesítés, osztott zárolás. Hosszú tranzakciók.

13. tétel

a) **Webprogramozás II.:** A dinamikus weboldalak jellemzői, összehasonlításuk a statikus tartalmakkal. A PHP nyelv jellemzői, használatának feltételei a webfejlesztés során. Kliens és szerver oldali infrastruktúra a PHP futtatásához. A PHP típusrendszere: típusok, konstansok, változók a PHP-ban. A HTML és a PHP kapcsolata. Modulszerkezet kialakítása, a forráskód

újrahasznosításának lehetőségei. Adatcsere a kliens és szerver oldal között. Biztonsági kérdések. Munkafolyamatok és sütik kezelése.

b) Adatbázisrendszerek megvalósítása I.: Relációs adatbáziskezelő rendszerek felépítése, a főbb elemek feladata. A tranzakció fogalma és jellemzői, az ACID tulajdonságok értelmezése és jelentősége. Az adatbáziskezelő rendszerek üzemeltetése során fellépő hibák osztályozása és az egyes hibatípusok kezelése. Naplózási technikák: semmisségi naplózás, helyrehozó naplózás, semmisségi-helyrehozó naplózás. Ellenőrzőpontok képzése a naplózás során. A napló feldolgozása a helyreállítás során. Archiválási technikák.

14. tétel

a) Programozási technológiák: Az osztály jellemzői: felület és megvalósítás, az objektum jellemzői: felület, belső állapot és viselkedés. Az OOP alapelvek megfogalmazása ezekkel a fogalmakkal. A GOF1 és a GOF2 tervezési alapelvek bemutatása. A stratégia részletes, illetve a viselkedési tervezési minták általános bemutatása. Az egyke részletes, illetve a létrehozási tervezési minták általános bemutatása. A díszítő részletes, illetve a szerkezeti tervezési minták általános bemutatása.

b) Adatbázisrendszerek II.: Kurzorok: implicit és explicit kurzorok kezelése, kurzorattribútumok használatának lehetősége, kurzorváltozók. Tranzakciókezelés, triggerek a PL/SQL nyelvben. Összetett adatszerkezetek (kollekciók) típusai, jellemzői, használatának lehetőségei és előnyei, hátrányai.

Szoftverfejlesztő informatikus specializáció

12. tétel

a) Adatbázisrendszerek II.: A PL/SQL alapjai: típusok, változók, konstansok, vezérlési szerkezetek. SQL utasítások elhelyezésének és használatának lehetőségei a PL/SQL-ben. A PL/SQL program felépítése. Blokkok és alprogramok. Tárolt eljárások, tárolt függvények összehasonlítása, csomagok készítésének célja és lehetőségei. A tárolt alprogramok paraméterezési lehetőségei, az egyes lehetőségek jellemzői. Kivételek kezelés PL/SQL-ben.

b) Bevezetés a számítógépi grafikába: Raszteres algoritmusok: DDA és MidPoint szakaszrajzoló-, MidPoint körrajzoló algoritmusok, Cohen-Sutherland vágó algoritmus.

Paraméteres görbék, Hermit ív, Bézier görbe, B-Spline. Pont-transzformációk síkban, térben, homogén koordináták. Tér leképezése síkra: párhuzamos és centrális vetítés, axonometria. Poliéderek megadása: Wire Frame modell, B-Rep adatstruktúra. Poliéderek megjelenítése: hátsó lapok eltávolítása, Z-Buffer algoritmus. Flat-, Gouraud- és Phong árnyalás.

13. tétel

a) Webprogramozás II.: A dinamikus weboldalak jellemzői, összehasonlításuk a statikus tartalmakkal. A PHP nyelv jellemzői, használatának feltételei a webfejlesztés során. Kliens és szerver oldali infrastruktúra a PHP futtatásához. A PHP típusrendszere: típusok, konstansok, változók a PHP-ban. A HTML és a PHP kapcsolata. Modulszerkezet kialakítása, a forráskód újrahasznosításának lehetőségei. Adatcsere a kliens és szerver oldal között. Biztonsági kérdések. Munkafolyamatok és sütik kezelése.

b) Programozási technológiák: Tervezési minták szerepe és osztályozása a szoftverfejlesztésben. A stratégia és a sablon metódus tervezési minta összehasonlítása, a megfigyelő tervezési minta szerepe és fajtái, egyéb tervezési minták. Az objektumorientált tervezési alapelvek szerepe a szoftverfejlesztésben, a nyitva-zárt alapelv bemutatása, a GOF1 és a GOF2 alapelvek rövid bemutatása, egyéb alapelvek. A jól bevált módszerek szerepe a szoftverfejlesztésben, a TDD bemutatása, egyéb jól bevált módszerek.

14. tétel

a) Programozási technológiák: Az osztály jellemzői: felület és megvalósítás, az objektum jellemzői: felület, belső állapot és viselkedés. Az OOP alapelvek megfogalmazása ezekkel a fogalmakkal. A GOF1 és a GOF2 tervezési alapelvek bemutatása. A stratégia részletes, illetve a viselkedési tervezési minták általános bemutatása. Az egyke részletes, illetve a létrehozási tervezési minták általános bemutatása. A díszítő részletes, illetve a szerkezeti tervezési minták általános bemutatása.

b) Adatbázisrendszerek II.: Kurzorok: implicit és explicit kurzorok kezelése, kurzorattribútumok használatának lehetősége, kurzorváltozók. Tranzakciókezelés, triggerek a PL/SQL nyelvben. Összetett adatszerkezetek (kollekciók) típusai, jellemzői, használatának lehetőségei és előnyei, hátrányai.

Szoftveralkalmazó informatikus specializáció

12. tétel

a) Adatbázisrendszerek II.: A PL/SQL alapjai: típusok, változók, konstansok, vezérlési szerkezetek. SQL utasítások elhelyezésének és használatának lehetőségei a PL/SQL-ben. A PL/SQL program felépítése. Blokkok és alprogramok. Tárolt eljárások, tárolt függvények összehasonlítása, csomagok készítésének célja és lehetőségei. A tárolt alprogramok paraméterezési lehetőségei, az egyes lehetőségek jellemzői. Kivételek kezelés PL/SQL-ben.

b) ABAP programozás: ABAP programok feldolgozása (rétegek, repository, workbench), ABAP projekt fejlesztése (package létrehozása, programok készítése, futtatása), belső táblák definiálása, feltöltése, feldolgozása. Alprogram, szubrutin, funkciós modulok, csoportok az ABAP-ban.

13. tétel

a) Webprogramozás II.: A dinamikus weboldalak jellemzői, összehasonlításuk a statikus tartalmakkal. A PHP nyelv jellemzői, használatának feltételei a webfejlesztés során. Kliens és szerver oldali infrastruktúra a PHP futtatásához. A PHP típusrendszere: típusok, konstansok, változók a PHP-ban. A HTML és a PHP kapcsolata. Modulszerkezet kialakítása, a forráskód újrahasznosításának lehetőségei. Adatcsere a kliens és szerver oldal között. Biztonsági kérdések. Munkafolyamatok és sütik kezelése.

b) Programozási technológiák: Tervezési minták szerepe és osztályozása a szoftverfejlesztésben. A stratégia és a sablon metódus tervezési minta összehasonlítása, a megfigyelő tervezési minta szerepe és fajtái, egyéb tervezési minták. Az objektumorientált tervezési alapelvek szerepe a szoftverfejlesztésben, a nyitva-zárt alapelv bemutatása, a GOF1 és a GOF2 alapelvek rövid bemutatása, egyéb alapelvek. A jól bevált módszerek szerepe a szoftverfejlesztésben, a TDD bemutatása, egyéb jól bevált módszerek.

14. tétel

a) Programozási technológiák: Az osztály jellemzői: felület és megvalósítás, az objektum jellemzői: felület, belső állapot és viselkedés. Az OOP alapelvek megfogalmazása ezekkel a fogalmakkal. A GOF1 és a GOF2 tervezési alapelvek bemutatása. A stratégia részletes, illetve

a viselkedési tervezési minták általános bemutatása. Az egyke részletes, illetve a létrehozási tervezési minták általános bemutatása. A díszítő részletes, illetve a szerkezeti tervezési minták általános bemutatása.

b) Adatbázisrendszerek II.: Kurzorok: implicit és explicit kurzorok kezelése, kurzorattribútumok használatának lehetősége, kurzorváltozók. Tranzakciókezelés, triggerek a PL/SQL nyelvben. Összetett adatszerkezetek (kollekciók) típusai, jellemzői, használatának lehetőségei és előnyei, hátrányai.